

Grundloven af 5te Juni 1849. Meget er vundet derved, at der hersker Enighed herom, der er Saameget vundet derved, at det virkelig i en Stund som denne, hvor enhver Betragtning maa blive saa alvorlig, fordi Tiden er saa alvorlig, og Fremtiden maaskee ogsaa bærer mange Betydninger i sit Skjød, forekommer mig at være af underordnet Betydning, om den Udvikling, der skal bygges paa Grundlag af Grundloven af 5te Juni 1849, skal føres frem paa den Maade, at man tager Grundloven ganske uforandret, eller om den skal underlastes nogle Forandringer, navnlig i Henseende til det Punkt, som vi Alle vide er det eneste, hvorom der er Tvivl, nemlig Landstingets Sammensætning. Men naar Udvalgets Fleertal ikke har kunnet forene sig om en bestemt Affattelse, og naar navnlig de 6 Medlemmer, hvortil jeg hører, ikke have troet at kunne slutte sig til det oprindelige Forslag eller til det Forslag, der nu er stillet af 7 Medlemmer, saa er det dog ingenlunde, fordi man i og for sig anseer det for umuligt, at man kan komme til at slutte sig til Grundloven af 5te Juni 1849 uforandret, forsaavidt den overhovedet kan blive uforandret; det er heller ikke, fordi vi i og for sig ansee det for et Uheld, om Grundloven af 5te Juni 1849 skulde blive aldeles uforandret, eller fordi man med Seighed og Stædighed vil holde fast navnlig paa de Afgjørelser i en anden Forsamling, nemlig den af 18de November 1863, som der alene kunde blive Spørgsmaal om at overføre i Grundloven af 5te Juni; nei! dette er ikke Meningen. Man kan, meget godt tænke sig, at det ogsaa kunde blive rigtigt at tage Grundloven af 5te Juni forandret, man vilde i og for sig ikke ansee det for en Ulykke, om dette skete; men paa den anden Side nægter man heller ikke, at Forholdene meget vel kunne stille sig saaledes, at det vilde være klogt og rigtigt at vedtage de enkelte mindre Forandringer i Grundloven af 5te Juni, hvorom der kunde blive Spørgsmaal, og man mener ialtsald, at dette Spørgsmaal ikke ligger for nu. Der kan sies Meget, forinden dette Spørgsmaal skal finde sin practiske Besvarelse, og man anseer det ikke for heldigt i dette Dilemma at foregribe Besvarelsen. Man har troet at gjøre

det Væsentlige ved nu at udtale, at man ventter, at Udviklingen vil foregaae paa Grundlag af Grundloven af 5te Juni; man har meent ved denne Udtalelse væsentlig at sige dette, at det er Grundloven af 5te Juni, der skulde vaagne op som Rigsgrundlov, Grundlov for hele det danske Rige, omfattende alle dets Anliggender, saavel dem, der for Tiden høre under Rigsdagen, som dem, der henhøre under en anden Forsamling. Men, jeg skal gjentage det, jeg anseer det ikke for rigtigt og klogt nu i dette Dilemma at foregribe den practiske Afgjørelse af disse Spørgsmaal, ved hvis Besvarelse der kan være mange Hensyn at tage, ikke blot til de indre Forhold, men — thi det kunde man ogsaa tænke sig Muligheden af — til forskjellige ydre Forhold. Jeg nærer det Haab, at hvad jeg i saa Henseende, som Ordfører for de 6 Medlemmer, har sagt, skal finde et villigt Øre hos Forsamlingens Fleertal, og det skulde gjøre mig ondt, hvis dette ikke var Tilfælde; thi jeg for mit Vedkommende vil af de Grunde, jeg her har udtalt, ikke kunne ansee det for rigtigt at stemme for det Endringsforslag, der er stillet af 7 Medlemmer, og jeg skulde meget beklage, om der ikke skulde samles et stort Fleertal om Adresseforlaget i dets Heelhed, hvormed jeg dog ikke vil have sagt, at jeg for mit Vedkommende endelig vil stemme imod Adressen, hvilket af de stillede Forslag der end maatte blive vedtaget.

Formanden: Forinden Forhandlingerne gaae videre, skal jeg gjøre opmærksom paa, hvad jeg forglemte udtrykkelig at bemærke ved Forhandlingernes Begyndelse, at det af Rigsdagsmændene for Aalborg Amts 2den Valgfreds (B. Nee) og Viborg Amts 4de Valgfreds (Kjær) stillede Forslag, der gaaer ud paa, at der ingen Adresse skal indgives, ikke kommer under Afstemning paa anden Maade end ved Afstemningen over Vedtagelsen af Adressendkastet, naar dets Indhold er vedtaget.

Tscherning: Da ingen af de andre Forslagsstillere ønsker at tage Ordet, hvad jeg gjerne havde seet, de vilde have gjort, før jeg, der kun har stillet Underendringsforslag, tog det, skal jeg gjerne gjøre det. Mit Hovedformaal har netop været at sige noget Bestemt,